

ŽELDINIŲ BŪKLĖS ARBORISTINĖ EKSPERTIZĖ

2024 08 28

Švenčionys

Objektas:

8 medžiai, augantys Karkažiškės k., Sarių k, Cinkliščio k. ir Švenčionyse.

Laikas:

Medžių būklės ekspertizė atlikta 2024 m. rugpjūčio mėn.

Metodika:

Ekspertinis vertinimas atliktas vadovaujantis šiais dokumentais:

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽELDYNŲ ĮSTATYMAS (Nr. XIV-199);

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ INVENTORIZAVIMO IR APSKAITOS TAISYKLĖS (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5);

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖS ATLIKIMO TVARKOS APRAŠAS (LR Aplinkos ministro 2021 09 16 D. įsakymo Nr. D1-540 redakcija)

KRITERIJAI, PAGAL KURIUOS MEDŽIAI IR KRŪMAI, AUGANTYS NE MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE, PRISKIRIAMAI SAUGOTINIEMS (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 521 redakcija).

Medžių būklė įvertinta vizualiai, 4 balais, vadovaujantis inventorizacijos metodikos ir atkuriamosios vertės įkainiuose nurodytais aprašymais: Dėl Želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo. Būklė: 1 – gera, 2- patenkinama, 3- nepatenkinama, 4 – bloga.

Medžių skersmuo išmatuotas 1,3 m h skersmens matavimo juosta QUALITATS BANDMASS, medžių aukštis išmatuotas lazeriniu aukštimačiu.

Jei medis keliais liemenimis žemiau 1,3 m aukštyje, visi liemenys skaičiuojami atskirais medžiais ir plane pavaizduoti augantys eilutėje link lauko, statmenai kelio.

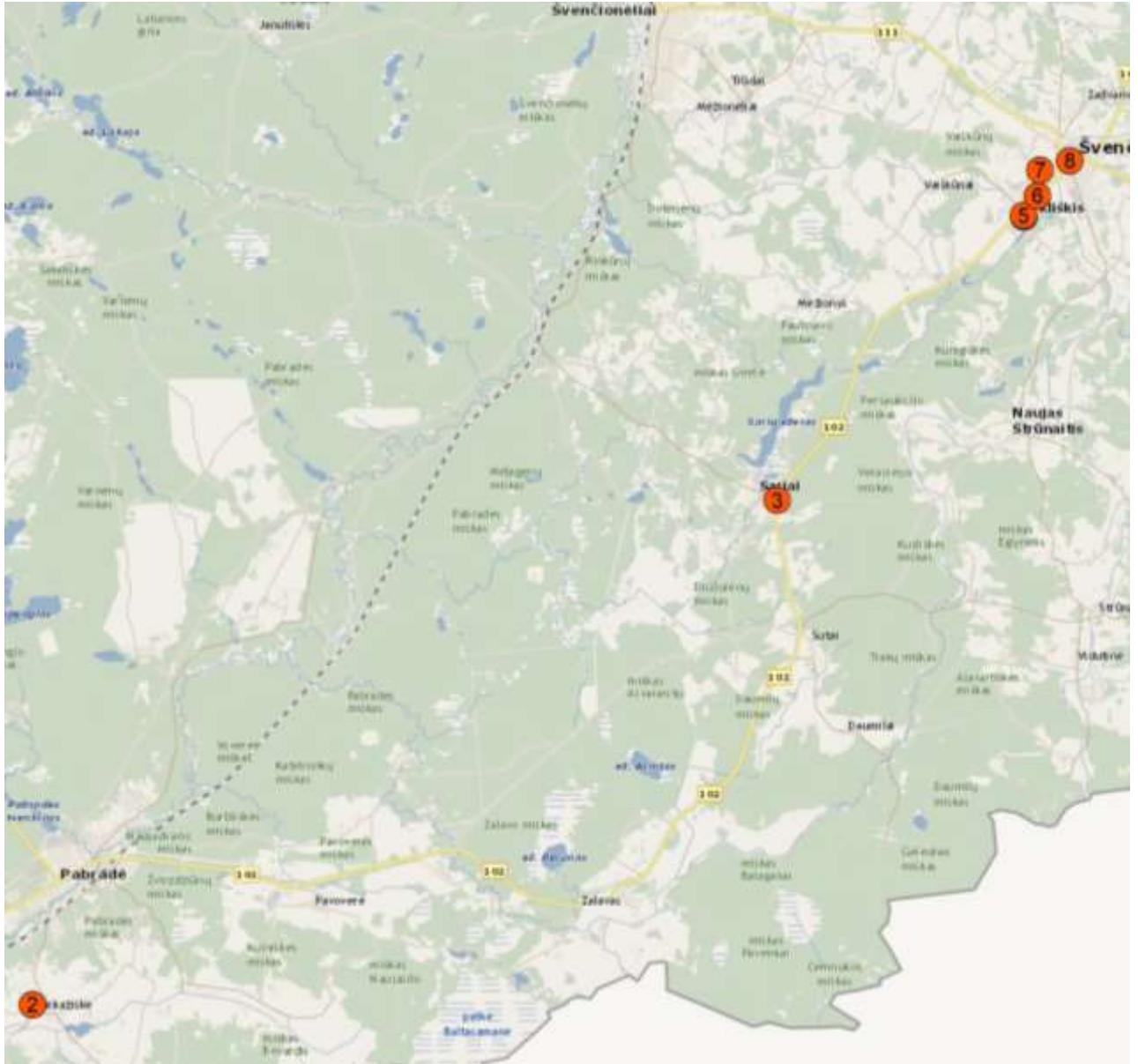
Augimo vietos pažymėtos Lietuvos koordinačių sistemoje (KLS-94).

Rezultatai

7 medžiai yra saugotini, 1 (Nr.8) – nesaugotinas. Vertinti 5 rūšių medžiai: 2 paprastieji klevai, 2 paprastieji uosiai, 2 mažalapės liepos, 1 paprastoji pušis ir 1 pilkoji tuopa.

Medžių išsidėstymas pateiktas 1 paveiksle. Detali kiekvieno medžio fizinė būklė ir pagrindiniai dendrometriniai duomenys aprašyti 1 lentelėje.

1 pav. Vertintų medžių augimo vietos

Medžiai Nr. 1-3 auga kapinėse

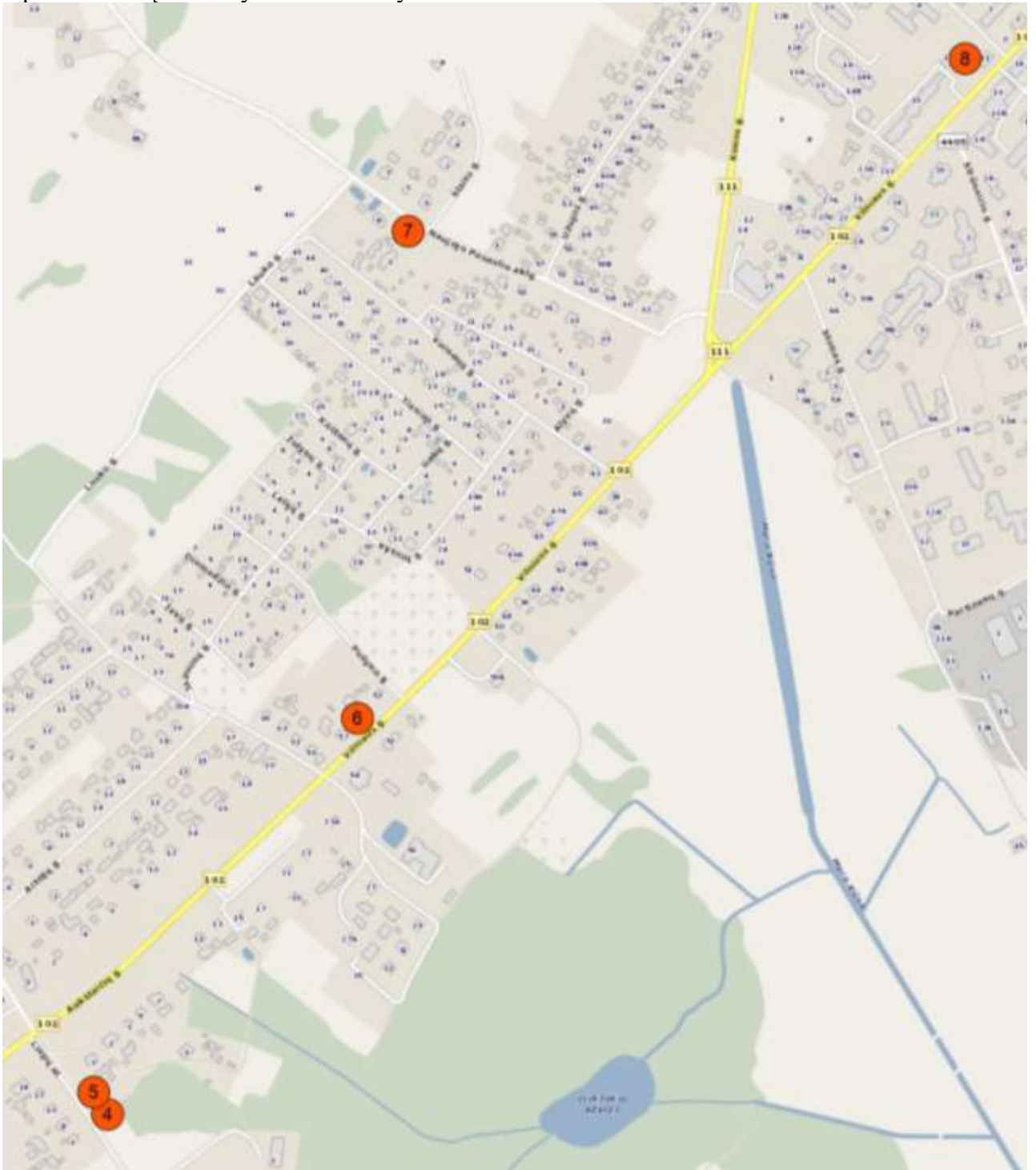
1 lentelė. Želdinių fizinė būklė ir dendrometriniai duomenys

Vietovė	Nr.	Rūšis	Aukštis m	Būklė	Skersmuo cm	Aprašymas	Pastaba
Karkažiškės k. kapinės. Koordinatės: X 6092084 Y 611832	1	Klevas paprastasis	19	1	67	pasviręs nežymus, 2 liemenys nuo žemės	Saugoti, nekelia pavojaus
Karkažiškės k. kapinės Koordinatės: X 6092083 Y 611831	2	Klevas paprastasis	19	2	68	2k, pasviręs 15 laipsnių, vidinis randas sausas	Saugoti, nekelia pavojaus
Sarių k. kapinės.	3	Pušis paprastoji	23	2	86	2-kamienis 6 m aukštyje,	Saugoti, nekelia

Koordinatės: X 6104517 Y 630220						šaknys iš 2 pusių pažeistos, genėjimo žaidos sausos.	pavojaus, virtimo rizika minimali
Liepų al., Cirklišio k. Koordinatės: X 6111506 Y 636310	4	Uosis paprastasis	22	3	64	defoliacija, yra sausų šakų, šaknų puviniai, grybai auga ant šaknų	Pavojingas, šalinti
Liepų al., Cirklišio k. Koordinatės: X 6111505 Y 636309	5	Uosis paprastasis	21	3	67	dvišakume puvinys, žaidos. Šaknų puvinys2- kamienis	Pavojingas, šalinti
Vilniaus g., Švenčionys Koordinatės: X 6112015 Y 636636	6	Liepa mažalapė	17	3	89	drevė 5 m h, stipriai užkantuota. Sausų šakų mažai.	Nepavojinga
Naujojo pasaulio aklg., Švenčionys Koordinatės: X 6112663 Y 636705	7	Liepa mažalapė	21	4	108	tuščiaavidurė, puvinys pažeidęs ir balaną, 5 m h bičių lizdas, po juo randas.	Šalinti
Vilniaus g., Švenčionys Koordinatės: X 6112884 Y 637432	8	Tuopa pilkoji	23	4	136	2-kamienė, kiauras puvinys 1 m aukštyje pjautos šakos vietoje, išpuvęs vidus	Šalinti, pavojingas

1 medis yra geros būklės, 2 medžių būklė patenkinama, 3 medžiai yra nepatenkinamos būklės ir 2 - blogos būklės (1 lent.).

2 pav. Želdinių išsidėstymas Švenčionyse

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖS IŠVADA

2 lentelė. Apibendrinanti išvada

Būklės vertinimo kriterijai		Būklės vertinimas	
		Pagrindimas	Išvada
1. Želdinių fizinė būklė	1.1. fitosanitarinė būklė ir kamieno pažeidimai	1-geros, 2-patenkinamos, 3-nepatenkinamos, 2-blogos būklės	Skirtingos būklės
	1.2. atitiktis vietos ekologinėms sąlygoms	Rūšys tinkamos	Atitinka
	1.3. gyvybinė erdvė	Pakankama	Gera
2. Želdinių fiziologinė būklė	2.1. bendras lajos išsivystymas	Medžių lajosišsivystę	Gera
	2.2. metinių ūglių prieaugis	Nėra nuokrypių nuo vidutinių	Vidutinė
3. Želdinių poveikis aplinkai	3.1. svarba mikroklimatui optimizuoti	Mažina temperatūros svyravimus, teikia šešėlį	Vidutinė
	3.2. apsauga nuo oro taršos	Kapinėse neaktuali, prie kelio-aktuali	Minimalus
	3.3. apsauga nuo vandens ar vėjo sukeltos dirvos erozijos	Šiose teritorijose neaktuali	Neaktuali
	3.4. biologinės įvairovės palaikymas	Minimalus	Teigiamas
	3.5. apsauga nuo triukšmo	Per mažai želdinių	Minimalus
	3.6. poveikis kultūriniam kraštovaizdžiui	Teigiamas, praturtina kraštovaizdį	Vertingas
4. Želdinių daromas žalingas poveikis – dabar ir (ar) ateityje	4.1. medžių padėtis atsižvelgiant į elektros oro linijas ir jų apsaugos zonas	Nr. 7 liepa auga netoli el. linijos	1 medžio galima žala
	4.2. medžių ir krūmų padėtis atsižvelgiant į požeminius inžinerinius tinklus	Nėra	-
	4.3. želdiniai, kenkiantys pastatų fasadų apdailai	Nėra	-
	4.4. želdiniai, užtemdantys gyvenamųjų ar kitų pastatų langus, vaikų žaidimų aikšteles	Nėra	-
	4.5. želdiniai, šaknų atžalomis arba paviršinėmis šaknimis ardantys kietą ploto dangą	Nėra	-
	4.6. želdiniai, dėl blogos būklės keliantys pavojų žmonėms, statiniams, eismo saugumui	3 medžiai pavojingi	4 medžiai bloga
	4.7. želdiniai, labai teršiantys aplinką, sukeltys alergiją	Nėra	
	4.8. želdiniai, ardantys statinių konstrukcijas	Nėra	
5. Želdinių estetikos	5.1. želdiniai, gerinantys aplinkos estetiką	Visi gerina aplinkos estetiką	Gera

būklės vertinimas	5.2. želdiniai, darantys ar galėsiantys daryti ateityje neigiamą poveikį aplinkos estetikai	Šiuo metu nėra.	Nėra
-------------------	---	-----------------	------

Šalinti dėl blogos būklės ir galimo virtimo (lūžimo) pavojaus rekomenduojama 4 medžius: Nr. 4, 5 uosius, Nr. 7 liepą ir Nr. 8 tuopą. Kiti medžiai nekelia pavojaus.

Nepriklausoma želdynų ir želdinių ekspertė Lina Straigyte

Nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos atestatas Nr. (26)-NŽE-6, išduotas 2022-03-01

Fotofiksacija

Nr. 1, 2 – pakankamai sveiki

Nr. 3 Nepavojinga, pakankamai sveika

Nr. 4,5 – šaknų puviniai

Nr. 4,5 dvikamienis, pavojingas dėl išvirtimo

Nr. 6 Nepavojinga

Nr. 7 liemuo išpuvęs, drevės gilios, greta - lūžusi liepa. Pavojinga dėl išlūžimo

Nr. 8 tuopos kiauras liemuo dėl puvinio, medis pavoingas